

[Lasse Budtz]

tillerigranater, flybaserede atomvåben og neutronvåben.

Folketinget pålægger endvidere regeringen at sikre, at der ikke i NATO gives dansk tilslutning til en sådan modernisering eller udstationering uden folketingets godkendelse.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår i forhandlingerne.

Eva Møller (KF):

Debatten i dag drejer sig om den såkaldte Montebellobeslutning, dens konkrete indhold og dens faktiske udmøntning i handling. Jeg kan ganske vist godt undre mig en smule over, hvad formålet med forespørgslen er, når man ser på den lange række af spørgsmål, som forespørgerne har stillet forsvarsministeren om samme emne, når man erindrer sig drøftelserne i det udenrigspolitiske nævn om emnet, og når man læser og genlæser alle de kommunikative af relevant art, der findes om Montebellobeslutningen. Men på den anden side er det jo i et demokratisk parlament altid rart at få lejlighed til at drøfte de spørgsmål, der er af vital interesse for samfundet.

Jeg vil gerne sige, at dybest set synes jeg, at alle partier i dette ting burde hilse Montebellobeslutningen med tilfredshed, da den som bekendt går ud på en ensidig NATO-tilbagetrækning af 1.400 sprænghoveder, en tilbagevækning, der altså vil finde sted ganske uden betingelser. Jeg vil i den forbindelse også understrege, at det er NATOs formål at bevare freden og at gøre det ved at opretholde netop det styrkemål, der kan afbalancere Warszawapagtens styrker.

Der foregår løbende analyser inden for NATO for at sikre, at dette styrkemål – og kun dette styrkemål – er til stede, for at sikre, at sammensætningen af konventionelle og nukleare styrker er den rette, og for at sikre, at de styrker, der skønnes nødvendige, er placeret bedst muligt, herunder at de er sikre og effektive.

Disse analyser finder bl.a. sted i den såkaldte High Level Group, hvor som bekendt også Danmark er repræsenteret, og formålet

med analyserne er som sagt at opnå en begrænsning i våben og at fjerne alle våben, som ikke er strengt nødvendige; det gælder både de konventionelle og de nukleare våben.

På grundlag af sådanne foreløbige analyseresultater besluttede NATO ensidigt i 1979 at fjerne 1.000 sprænghoveder og traf ligeledes dobbeltbeslutningen af 12. december 1979, hvori det besluttedes, at en eventuel – jeg understreger en eventuel – udstationering af krydsmissiler og Pershing II-raketter skulle ledsages af en tilbagevækning af et tilsvarende antal eksisterende sprænghoveder. Gruppen fortsatte sit arbejde efter december 1979, og den 27. oktober 1983 kom så den såkaldte Montebellobeslutning, ifølge hvilken 1.400 sprænghoveder skulle trækkes tilbage i løbet af en årrække.

NATO har således alt i alt ensidigt besluttet sig til at fjerne 2.400 sprænghoveder. Det har reduceret det totale antal med ca. 35 pct. og bragt antallet af sprænghoveder ned på det laveste antal i de seneste 20 år.

Det fremgår helt klart af Montebellobeslutningen, at dette antal ikke øges ved en eventuel udstationering af dobbeltbeslutningens mellemdistanceraketter og missiler.

Det ville naturligvis have været ønskeligt, om Sovjetunionen havde gjort noget tilsvarende, men i stedet har de udbygget med stadig flere moderne SS-20ere uden at fjerne nogen af de ældre missiler.

Det fremgår ligeledes af Montebellobeslutningen, at dens udførelse ville blive planlagt i løbet af 5–6 år, og at det er op til den militære sagkundskab efter konsultationer med de direkte berørte lande at udarbejde en præcis plan over tilbagevækningen og at orientere herom ved de kommende møder i NATOs nukleare planlægningsgruppe, den såkaldte NPG-gruppe.

Det må stå klart for enhver, at en ensidig tilbagevækning af 1.400 sprænghoveder ikke er helt problemfri. Derfor blev det også i Montebellobeslutningen understreget, at det var væsentligt at sikre, at de tilbageværende sprænghoveder og deres fremføringssystemer var bedst muligt beskyttet og effektive. Det er helt i overensstemmelse med NATOs demokratiske opbygning, at den nærmere planlægning af såvel tilbagevækninger som placeringer af de resterende sprænghoveder skal ske i et samarbejde mellem de direkte berørte